

Брисел/Приштина, 14. април - У Бриселу се још увек не осећа нека већа нервоза због чињенице да још увек нема решења како ће УНМИК напустити Косово.

Како се приближава средина јуна, када истиче прелазни рок од 120 дана током којег мисија УНМИК-а треба да буде закључена, повећава се и забринутост ЕУ.

Неколико је разлога што још увек нема решења.

Први разлог је што ЕУ, ипак, није била јединствена поводом Косова, иако се ниједна држава не противи плановима за мисију ЕУ на Косову.

Међутим, чињеница да се неке земље ЕУ и даље противе независности Косова, иако је већина земаља чланица (18 од 27) признала ову независност, доводи у опасност и функционисање ове мисије, а убудуће може да има утицаја и на мисију НАТО-а.

Веома је једноставно увидети где је заправо проблем. Потребно је да се зна на којој територији треба да делује мисија ЕУ. Уколико земље ЕУ наставе овако да се понашају, тада остаје ситуација на основу које ће, за већину земаља ЕУ, мисија ЕУ бити на територији Републике Косово, али неке од њих ће бити на Косову као на делу територијалне целовитости Србије.

Шпанија је већ најавила да би могла да не учествује у мисији ЕУ на Косову уколико ту мисију не "благослови" ОУН. Кипар инсистира да је Косово део Србије, а тако до извесне мере мисли и Румунија.

Иако у ЕУ и НАТО-у могу да кажу да је "признање индивидуално питање земаља чланица", што је апсолутно истина, непризнавање Косова од свих земаља чланица ЕУ имаће велике последице за Косово.

Последице би, у почетку, могле да буду за мисију ЕУ. Затим, последице могу да уследе и за економску помоћ ЕУ Косову, а највише би могло да их буде на путу Косова у правцу европских интеграција.

Тренутно, али и уколико ЕУ не промени своје законе, Косово неће моћи да преговара ни о Споразуму о стабилизацији и придруживању, ни о визним олакшицама.

Следећи проблем је неуспех генералног секретара ОУН, Бан Ки Муна, који је подржавао мисију ЕУ (EULEX), што је веома мали број држава које су до сада признале независност. Њему ће, по мишљењу неких западних дипломата, помоћи уколико око сто држава чланица ОУН буде признало независност Косова.

Премијер Косова Хашим Тачи, уочи проглашења независности рекао је да ће веома брзо око 100 држава признати независност. Али, то је више било као његово предвиђање, него изјава заснована на неком контакту или споразуму са ових 100 земаља.

Оно што је највише изненадило дипломатске кругове у Бриселу је непризнавање независности Косова од исламских земаља.

Очекивања масовног признања од ових држава, чланица Организације исламске конференције, имао је Брисел, али и Косово. Али, ни три месеца од проглашења независности није уследио ниједан потез ових држава.

Показало се да су очекивања била више производ наивности и непознавања међународне политике, него што је реч о неуспеху.

Овде је веома занимљиво видети како се Београд радује чињеници да већина исламских земаља не жели да призна независност Косова.

Међутим, Београд би, такође, бучно реаговао да је Косово неким случајем признала већина исламских земаља, а још и више уколико би то уследило пре него што би га признале западне (хришћанске) земље. У том случају, Београд би разгласио да се "на Косову ствара нова исламска држава која представља опасност за Европу".

У међунароној политици нема верске солидарности. Косово је заиста земља са доминантном већином муслиманских грађана. Али, независност Косова до сада је признало само пет држава чланица Исламске конференције, а међу њима су и Албанија и Малезија (где вера не игра никакву улогу), затим Турска као чланица НАТО-а и Авганистан, где се налази НАТО. Следећа држава међу њима је само још Сенегал који је, иначе, био домаћин самита Организације исламске конференције.

Ако би се погледао састав становништва на основу процента верске припадности, од 37 држава које су признале Косово, 30 су хришћанске, од тога 17 има католичку већину, 12 протестанску већину, а само једна (Бугарска) има православну већину. Остају још и Јапан и Јужна Кореја.

Међутим, то нема никаквог значаја за будућност, али ни за садашњост Косова.

Очекивања да би неки клерик са Косова могао да посети исламске земље и притом успео да их убеди да признају независност Косова исто су толико наивна колико и очекивања Београда да Русија уђе у рат са НАТО-ом да би помогла Србији да "сачува" Косово.

Косово су до сада признале најразвијеније земље света. Међу њима нема исламских земаља нити земаља Латинске Америке.

Затим, земље које су признале независност Косова имају функционалну демократију. Међутим, многе исламске земље, али и земље Латинске Америке и Африке, још увек

имају корумпиране режиме или тоталитарне системе.

Са друге стране, земље које имају утицаја и које уживају поштовање, као на пример Египат међу исламским земљама, Бразил међу земљама Латинске Америке и Јужна Африка на Афричком континенту, оклевају поводом Косова, јер желе да имају добре односе и са Русијом. За многе ове земље, Косово је безначајно. За многе од њих, Косово је само још једна нова држава на карти света.

Међутим, Косово је сада постало значајно као случај који служи за тестирање новог односа снага на међународној политичкој сцени. А ту је Косово немоћно да утиче, било са својим министрима, било са хоџама, свештеницима, или са било ким другим.

Следећи проблем, који је уједно и доказ за то колико су политичари узалуд говорили, јесте то што је изостало признање независности Косова од Црне Горе и Македоније.

У Македонији би сада, после расписивања избора и пошто Македонија није позвана у чланство НАТО-а, могло да буде и других кашњења повезаних са признањем независности.

Понашање Црне Горе је у најмању руку неморално, имајући у виду одлучујућу улогу коју су одиграли Албанци из Црне Горе, а неки су били подстакнути и од Косова. Сада, када су завршени избори, може да се догоди да се Црна Гора покрене у том правцу.

Али, тренутно, као што је било и крајем '80-их година прошлог века, од бивших југословенских република, Косово су подржале само Словенија и Хрватска. Ове две републике, сада независне државе, најразвијеније су и економски и у погледу демократског развоја у односу на земље које су проистекле из бивше Југославије.

Косово су признале оне државе које су га признале. Било би много боље да има више држава које признају независност, али ни Београд не би требало да се радује чињеници што 150 држава није признало Косово као независну државу.

Чињеница је, такође, да се ове државе, макар не њихов већи део, нису изјасниле ни против независности Косова.

Када би Косово могло да бира да ли би желело да су га признале државе које су га признале или обрнуто, сасвим сигурно би изабрало да буде признато од ових 37 држава од којих је до сада уследило признавање Косова као државе.

Иначе, за Косово и није толико велики проблем што његову независност не признају исламске земље (са великом већином њих Косово и нема никакве везе или интересе) већ чињеница да не желе да га признају све земље чланице ЕУ.

Зато, Косово треба да направи планове како да функционисе изван оквира ОУН, укључујући и могућност да после 15. јуна затражи одлазак УНМИК-а са своје територије и да међународно присуство усклади са оним земљама које признају његову

Проблеми са признавањем независности Косова

Пише: Аугустин Палокај
уторак, 29 април 2008 23:57

независност.

За сада се о томе се не дискутује, али то време би веома ускоро могло да уследи.

(Коха диторе - Приштина)